jeho služební disposici podle dočasné úřední potřeby, nýbrž že byl přijat toliko jako pomocná síla na smlouvu k obstarávání určitých záležitostí zvěrolékařských v instrukci přesně vymezených. Jestliže za těchto okolností žalovaný úřad nepřiznal stěžovateli povahy okresního úředníka, nýbrž uznal ho za pouhou sílu pomocnou, je rozhodnutí to ve shodě jak se zjištěným skutkovým podkladem, tak se zákonem. Důsledně nemohl mu však přiznati také úpravu jeho služebního poměru podle zákona z 23. července 1919 č. 444 sb. z. a n., poněvadž se zákon tento dle svého § 43 na síly pomocné nevztahuje.

Bylo tudíž stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.

Č. 698.

Mimořádná opatření vyvolaná válkou a převratem: I. * Poplatník, domáhající se osvobození od příplatku za moučné výrobky dle opatření stálého výboru N. S. ze dne 25. srpna 1920 č. 494 sb. z. a n., musí v prohlášení uvésti skutečnosti, o které opírá tvrzení, že podléhá nemocenskému pojištění, po případě že 1. března 1919 neměl jmění přes 30.000 K, které by podléhalo dávce z majetku, nebo že neměl v roce minulém ročního příjmu více než 15.000 K. — II. * Obec a berní správa, mají-li za to, že u poplatníka jsou dány předpoklady povinnosti ku příplatku za moučné výrobky, jsou povinny zjistiti za účasti stran zvláštní skutečnosti odůvodňující úsudek ten, dokud není zjištěna předpisem dávky z majetku hodnota jmění poplatníkova nebo platebním příkazem o dani z příjmu jako zdanitelný příjem.

(Nález ze dne 7. února 1921 č. 858.)

Věc: Karla a Johanna P. v České Kubici a spol. . . . proti příslušným berním správám o povinnost ku příplatku při odběru mlýnských výrobků.

Výrok: Naříkaná rozhodnutí zrušují se pro vady řízení.

Důvody: V případech, o něž jde, domáhaly se strany vydání lístků moučných bez příplatku, byly však obcemi a příslušnými berními správami zamítnuty, poněvadž mají buď jmění neb příjmy tak veliké, že dle zákona povinnost k placení příplatku jest založena.

Nejvyšší správní soud, rozhoduje o stížnostech, tato rozhodnutí pro nezákonnost a vady řízení naříkajících, řídil se následujícími úvahami:

Dle §§ 2 a 3 opatření Stálého výboru Národního shromáždění ze dne 25. srpna 1920 č. 494 sb. z. a n., resp. §§ 2 a 7, odst. 1 prováděcího nařízení ze dne 2. září 1920 č. 500 sb. z. a n. musí platiti příplatek 3 K za každý kilogram mouky osoby, které nepodléhají nemocenskému pojištění a měly dne 1. března 1919 přes 30.000 K jmění, které by podléhalo dávce z majetku, nebo měly v roce minulém ročního důchodu více než 15.000 K, podrobeného dani z příjmu. Tento skutkový předpoklad povinnosti k placení příplatku jeví se úsudkem ze zvláštních poměrů a skutečností, u toho kterého poplatníka se přihodivších.

Poplatník domáhající se osvobození od příplatku musí proto v prohlášení svém (§ 3 cit. opatření Stálého výboru) uvésti takové zvláštní

skutečnosti, o které opírá tvrzení, že u něho řečeného skutkového předpokladu není, obec (výdejna lístků) pak a berní správa, odpírajíc osvobození, musí, má-li za to, že u poplatníka jsou dány shora vytknuté předpoklady, vyšetřiti a zjistiti za účasti poplatníkovy skutečnosti zvláštní, odůvodňující úsudek tento a zakládající tím povinnost k příplatku.

Obec ve směru tom jest obmezena na šetření, která sama provésti může (§ 9 cit. provád. nař.), berní správa pak musí, dokud není zjištěno buď předpisem dávky z majetku, jakou hodnotu má jmění poplatníkovo, dávce té podrobené, nebo platebním příkazem o dani z příjmu zdanitelný příjem, sama provésti pro účel dávky moučné příslušná šetření a zjištění.

Není sice opatřením Stálého výboru ani prováděcím nařízením předepsáno zvláštní řízení, aniž stanoveny pomůcky, kterých berní správa má užíti při svém zjištění, avšak ze zásady, ovládající veškeré řízení správní (tak i řízení ohledně dávky z majetku i daně z příjmu), že strana, o jejíž právo jde, musí býti slyšena, vychází na jevo, že berní správa, pokud nemůže za základ rozhodnutí vzíti vlastní údaje poplatníkovy, musí před rozhodnutím o povinnosti k příplatku sděliti s poplatníkem skutečnosti vyšetřené, od jeho údajů odchylné a tím mu poskytnouti příležitost, aby se o skutečnostech těch vyjádřil a je po případě vyvrátil protidůkazy.

Nešetří-li berní správa tohoto principu slyšení strany a rozhodne-li, aniž dala poplatníku příležitost tu, jest zjištění skutkového základu rozhodnutí nedostatečné a jest pak řízení podstatně vadné, poněvadž poplatníku byla znemožněna včasná obrana i účast na zjištění skutkového základu.

Berní správa nemůže se také obmeziti v rozhodnutí na úsudek, který zakládá po zákonu povinnost k příplatku, nýbrž musí jej v rozhodnutí buď výslovně buď odvoláním na projevy dříve poplatníku učiněné opříti skutečnostmi, na nichž založila úsudek ten. Též opominutí této povinnosti zakládá podstatnou vadu řízení, poněvadž znemožňuje poplatníku obranu a nejvyššímu správnímu soudu přezkoumání rozhodnutí ve směru § 6 zák. o správním soudě.

Pokud jde 1. o stížnost Karly a Jany P., tvrdí tyto, že každá z nich má pouze jmění 21.000 K, přiznané k dávce z majetku, a že v případě, vzala-li berní správa za podklad rozhodnutí součet majetku obou 42.000 K, nesprávně vykládá pojem domácnosti — — —

Řídě se zásadami shora vytknutými zrušil tudíž nejvyšší správní soud naříkaná rozhodnutí pro nedostatky řízení, poněvadž

1. není ve spisech dokladu o tom, že zjištěny byly skutkové předpoklady povinnosti k placení příplatku za spoluúčasti stran a že tedy zachována byla zásada slyšení stran a

2. naříkaná rozhodnutí nejsou opřena ani výslovně ani poukazem na projevy, dříve se stěžovateli sdělené, o skutečnosti, na nichž spočívá úsudek úřadu.

Č. 699.

Úředníci obecní: I. Ve smyslu obecních zřízení dlužno v Čechách, na Moravě a ve Slezsku za obecní úředníky považovati osoby, které ustanoveny byly v služebním postavení k obci na místa systemi-